

Nr 227.

Av herrar **Mårtensson** och **Persson** i Tidaholm, *angående visst tillägg rörande tändstickor till kungörelsen angående märkning av vissa varor av utländskt ursprung.*

Under de senare åren hava för den svenska tändsticksindustrien uppkommit stora svårigheter delvis på grund av den alltmera ökade importen av utländska tändstickor. Denna ökade import ha varit en i viss grad bidragande orsak till de produktionsminskande åtgärder, som vid olika tillfällen vidtagits av de svenska tändsticksfabrikationsföretagen, vilka åtgärder stundom tagit formen av fullständig driftinställelse och stundom inneburit betydande driftinskränkningar, i båda fallen med åtföljande minskade arbetstillfällen eller fullständig arbetslöshet.

Till belysande av svårigheterna kunna anföras följande från Sveriges officiella statistik hämtade siffror. Under år 1933 importerades till Sverige 272,604 kg tändstickor och under 1934 278,031 kg. Men år 1935 följde en ökning till mer än det dubbla, nämligen 589,829 kg, och för år 1936 utgjorde den utländska importen icke mindre än 770,265 kg.

En i hög grad bidragande anledning till den starka importökningen är nog att söka i förelupna förväxlingar mellan svenska och utländska tändstickor, vilka förväxlingar varit möjliga på grund av de svenska importmärkningsbestämmelsernas otillräcklighet. Det har visat sig, att nu gällande mycket lindriga bestämmelser om märkning av importerade varor ofta utnyttjas på sådant sätt vid försäljning i Sverige av utländska tändstickor, att förväxlingar mellan svensk och utländsk vara i viss utsträckning underlättas. Ett känt faktum är, att största delen av den svenska allmänheten bestämt föredrager svenska tändstickor framför utländska och icke skulle köpa importerade tändstickor, därest den kände till eller gjordes uppmärksam på det utländska ursprunget. Men de importerade tändstickornas förpackningar äro i regel försedda med etikett på svenska språket, å vilken etikett med så litet i ögonenfallande stil som möjligt och på undanskymd plats anbragts ordet »import» eller »imp.». Köpare av tändstickor, såväl privatpersoner som näringsidkare, ha ofta ådagalagt förvåning och förargelse, när det påvisats för dem, att av dem inköpta tändstickor varit utländska. Det synes därför icke vara för mycket att begära åtminstone så stort skydd för den svenska tändsticksfabrikationen emot den utländska importen, att de importerade tändstickorna icke lätteligen skola kunna säljas som om de vore svenska. Märkningsbestämmelserna böra vara sådana, att förväxling med svensk vara omöjliggöres.

Beträffande märkning vid import av utländska varor gäller för närvarande kungl. kungörelsen av den 15 december 1933 angående märkning av vissa varor av utländskt ursprung. Enligt 1 § i denna kungörelse skall vara, som är upptagen i vid kungörelsen fogad förteckning, vid införandet till riket icke utlämnas från tullverket, om varan icke blivit försedd med märke, som angiver,

att varan är av utländskt ursprung. Sådant märke skall utgöras av ordet »import» eller av ord eller ordsammansättning, däri »import» ingår, eller ock av beteckning, som angiver från vilket land varan leder sitt ursprung. I den särskilda förteckningen finnas tändstickor icke angivna, vilket innebär, att tändstickor icke åtnjuta skydd enligt ifrågavarande kungörelse. Under första hälften av år 1936 utarbetades inom kommerskollegium ett preliminärt förslag om tillägg till kungörelsen, varigenom tändstickor infördes i förteckningen. För tändstickor föreslogs därvid såsom märkningssätt: »Märket skall vara anbragt, direkt eller medelst etikett, såväl å varje ask som å askarna omgivande emballage.» Det av kommerskollegium utarbetade preliminära förslaget har emellertid ännu icke, efter mer än ett och ett halvt år, föranlett ändring i märkningskungörelsen. Den föreslagna märkningsbestämmelsen för tändstickor torde vidare icke gå tillräckligt långt för att bli effektiv, eftersom icke ens ursprungslandet för de importerade tändstickorna skulle behöva angivas. Att ordet »import» skall stå någonstades å etiketten, till exempel å mycket undanskymd plats invid en annan ordsammanställning eller i etikettens tvärriktning, kan icke vara tillräckligt, eftersom tändstickor tillhöra det slags billiga massartiklar, vilkas förpackning och etikett endast i mycket sällsynta undantagsfall ingående granskas av köparen, och en ingående granskning erfordras vid dylik obetydlig märkning, om det skall kunna upptäckas, att varan är utländsk.

Mycket skulle enligt vårt förmenande vara vunnet, om märkningsbestämmelserna skärptes, så att dels ursprungslandet måste tydligt angivas, dels ursprungsbeteckningen måste utföras med bokstäver av viss höjd och i etikettens längdriktning, dels ock ursprungsbeteckningen måste finnas anbragt såväl å varje ask och paket som å större emballage.

Såsom av de ovan anförda importsiffrorna framgår, torde åtgärder med det snaraste böra vidtagas, så att icke den svenska tändsticksindustrien utsättes för allt för stora skadeverkningar.

På grund av nu anförda tillåta vi oss hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att inom den närmaste tiden tillägg göres till kungl. kungörelsen av den 15 december 1933 angående märkning av vissa varor av utländskt ursprung, varigenom dels tändstickor erhålla skydd enligt kungörelsen, dels beträffande tändstickor, som införas till riket, meddelas särskilda märkningsföreskrifter av innebörd, att å såväl varje ask som å paket och större emballage skola finnas anbragta orden »Tillverkade i (landet)» samt att ursprungsbeteckningen skall vara utförd med kraftiga bokstäver av viss höjd och i etiketternas längdriktning.

Stockholm den 22 januari 1938.

J. W. Mårtensson.

J. A. Persson.